

1. Čtení: L 11,1-13

Hlavní čtení: Sk 2,37-47 (zvl. v. 42)

Milí bratři, milé sestry, ve Skutcích apoštolských nacházíme 4 znaky pravé církve. První křesťané: *Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se.* (Sk 2:42) Protože se nyní nacházíme v období, kdy se křesťané různých církví společně modlí, a také my se dnes odpoledne vypravíme do Veselí na ekumenické bohoslužby, rád bych se dnes spolu s vámi zamyslel právě nad modlitbou, tedy nad tím posledním jmenovaným znakem církve. Kdybychom jej přeložili doslovně, pak zní takto: „*horlivě se zaměstnávali modlitbou*“. První křesťané se modlitbou zaměstnávali. Modlitba byla jejich zaměstnáním, jejich každodenní prací. To zní dost provokativně. Zvlášť člověku dnešní doby, který pro maximální vytíženost sotva nalézá čas a sílu na soustředěný rozhovor se svým Bohem. Lidé v produktivním věku mají práce nad hlavu. Chtějí-li si udržet své zaměstnání, nezřídka pracují sedm dní v týdnu. A křesťané z tohoto smrtícího koloběhu samozřejmě vyjmuti nejsou.

Určitým řešením pro naši uspěchanou dobu by proto mohlo být Ježíšovo slovo z Kázání na hoře: *Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. Nebuďte jako oni; vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte.* (Mt 6:7-8)

Tím se ušetří spousta slov, a tedy i času a sil. Nemusíme trávit mnoho času na modlitbách, své prosby nemusíme opakovat. Smíme se přece spolehnout na Boží dobrotu a lásku. Náš nebeský Otec přece ví nejlépe, co potřebujeme. A to už nakonec nejsme daleko od toho nemodlit se vůbec. Jenže tak jednoduché to zase není. V dnešním evangeliu Ježíš také všechny vyzývá: *Tlučte a bude vám otevřeno, prostě a bude vám dáno, hledejte a naleznete.* A v onom podobenství dává za příklad modlitebního nasazení člověka, který neváhá přijít o půlnoci k vašemu domu, tlouct vám do dveří a žádat po vás tři bochníky chleba. A i když mu slušně vysvětlíte, že je pozdě, že děti spí a vy jste v pyžamu - přesto vás otravuje tak dlouho, až vstanete, vzbudíte přitom všechny v domě a dáte mu, co chtěl. Neuděláte to však proto, že je to váš přítel. Nýbrž proto, abyste se ho zbavili. Jsou chvíle, kdy i přátelům musíme říci: "Ne!" Ale nakonec mu otevřete a vyhovíte mu pro jeho vytrvalost a neodbytnost. *Modlete se k Bohu stejně tak vytrvale a neodbytně,* připomíná nám Pán Ježíš. Ale proč je třeba tlouct na "nebeskou bránu" tak dlouho? Proč se dává Bůh prosit? Proč napíná naši trpělivost často až k prasknutí? Ježíšova výzva k ustavičným modlitbám má po mém soudu tyto tři důvody:

Za prvé: **Každá prosba nás učí pokoře.** My lidé se totiž snažíme žít tak, abychom se nikoho nemuseli o nic doprošovat. Chceme být soběstační a na druhých lidech nezávislí. A tento životní postoj přenášíme i na vztah s Bohem. Chtěli bychom být nezávislí i na Pánu Bohu. Málokdo sice otevřeně pochybuje o tom, že Bůh existuje. Ale většina lidí si zakládá na tom, že ho k ničemu nepotřebují. Přitom všechno kolem nás je tu jen a jen z Boží lásky a jeho milosti. Přesto se vůči Pánu Bohu často chováme tak, jako kdyby malé dítě řeklo svým rodičům: *Já už se umím sám najíst – tak už se o mě nestarejte.*

A potom, když se člověk dostane do nějaké nezáviděníhodné situace, řekne si: *"Nevím, co mám dělat. Já už se snad začnu modlit."* Zní to podobně, jako by řekl: *Já se snad zabiju...*

Modlitba ovšem není žádná kapitulace, ani ostuda, ani slabost. Modlitba je to nejlepší a nejrozumnější počinání, které má od samého začátku dne doprovázet všechnu naši práci a všechno naše úsilí. Martin Luther říkával: *Dnes mám před sebou tolik práce, že se musím alespoň tři hodiny modlit.* Modlitba je přece základním projevem našeho lidství. Právě prosba, důvěra a vděčnost nejlépe odpovídá našemu skutečnému vztahu k Bohu. Kdo se stydí prosit Boha, kdo si myslí, že jeho pomoc nepotřebuje, kdo pokládá modlitbu za luxus, který si nemůže dovolit, komu je osobní modlitba proti srsti, ten podléhá pokušení být jako Bůh sám. Vždyť jen Bůh se modlit nemusí! Všichni ostatní jsou na něj odkázáni. Naše prosby nám tedy připomínají, kdo jsme, kde jsme se tu vzali, z čí lásky a milosti žijeme a odkud smíme čekat pomoc.

Pán Ježíš nás tedy vyzývá, abychom se k Bohu znovu a znovu obraceli a nevzdávali se naděje. Apeluje na naši modlitební vytrvalost. Proč je to ale tak důležité? Proč opakovat, co už Pán Bůh ví? **Protože to je projev naší věrnosti a lásky k Bohu.**

Když někdo za něco prosí vytrvale, celá léta a někdy i celý život, vydává tím svědectví, že žádného jiného Pomocníka než Boha nezná a nehledá. Naše modlitební vytrvalost je vyznáním naší víry v jediného Boha.

My často hledáme pomoc, ale nezáleží nám na tom, od koho přijde. Chvíli se modlíme k Bohu, ale když se nic neděje, brzy s tím přestaneme a hledáme pomoc jinde. Tím však vydáváme svědectví o tom, jak málo nám na Bohu záleží a jak vypočítává je naše "víra".

Vždyť tam, kam se člověk obrací o pomoc, tam je jeho srdce, jeho naděje, jeho domov a útočiště. Víra, která nedovede být vytrvalá, je příliš účelová, vychytralá, sobecká. Kdo má Pána Boha opravdu rád, ten se bude dál modlit a dál čekat.

A za třetí: **vytrvalou modlitbou se učíme rozeznávat, zda to, zač prosíme, opravdu potřebujeme.** Člověk je, jak známo, tvor neskromný. A chtěl by v podstatě všechno, co vidí. Chtěl by být volný jako pták, bohatý jako Bill Gates, chytrý jako Šalomoun, zdravý jako řípa, hezký jako obrázek, silný jako Samson a šťastný jako blecha. Naše touha nezná hranic. Ale co z toho opravdu potřebujeme? Kolik potřebujeme obleků, aby nám nebyla zima? Kolik toho musíme sníst, abychom neměli hlad? Jak vybavený musíme mít byt, abychom se v něm měli rádi? Jak zdraví musíme být, abychom mohli druhým lidem pomoci a povzbudit je? Kolik potřebujeme věcí, abychom byli skutečně šťastní?

Ve skutečnosti toho potřebujeme daleko méně, než fakticky máme. A přesto stále nejsme spokojeni. Čím déle však člověk Pána Boha o něco prosí, tím víc si postupně uvědomuje, co je a co není důležité. Naše životní štěstí často spočívá pouze v tom, abychom se naučili žít s tím, co máme a přestali se užírat závisť a pocitem ukřivdění. Blaze člověku, který poznal, že všechno, co opravdu potřebuje, mu Pán Bůh už dávno dal.

Kdo se dlouho a vytrvale modlí, nakonec pozná, že to nejcennější a nejpotřebnější je trvalé společenství s Bohem. Všechno ostatní se dá oželeť. Majetek, krása, zdraví a nakonec i některé mezilidské vztahy. *Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství*, říká apoštol (1Tm 6:6). Ovšem skutečná katastrofa je ztráta vztahu s naším Spasitelem; ztráta důvěry v Boží lásku a spravedlnost; ztráta víry, že jsme Kristem zachráněni pro věčnost. Naše modlitby se tak postupně soustředí k tomu jednomu potřebnému - a tím je prosba o dar Ducha svatého. Proto Ježíš říká: *Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho o to prosí!* (L 11:13) V prosbě o Ducha svatého je totiž zahrnuto všechno. Je to prosba, aby se naše vůle a naše srdce co nejvíc přiblížilo Boží vůli a Božímu srdci. Abychom se my stále více stávali skutečnými Božími dětmi, jejichž srdce tepe stejným rytmem jako srdce Boží.

Je to právě Duch svatý, kdo nás učí, za co máme bez ustání prosit, za co se máme neúnavně modlit. Duch svatý nám pomáhá poznat, zda to, zač prosíme, je opravdu nutné a důležité. Ne každá věc je totiž hodna toho, abychom kvůli ní budili přátele v noci. Je rozdíl, jestli někdo prosí o láhev rumu, nebo o kus chleba. Je rozdíl, zda to žádá pro sebe, nebo pro svého bližního.

A tím se dostávám k tomu poslednímu, co chce naše podobenství zdůraznit. Ten, který o půlnoci tak neodbytně tloukl na přítelovy dveře, neprosil o chléb pro sebe, ale pro svého hosta. Právě to mu dodalo odvalu a troufalost bušit na zavřené dveře, kde mu už jednou řekli: Ne. Vždyť pohostit hosta - to byla v Izraeli svatá povinnost. Kvůli sobě by ten člověk svého přítele v noci nebudil. Vydržel by hlady do rána. Ale kvůli bližnímu v nouzi by v noci vzbudil třeba celé město. A právě to je ten případ, kdy je neodbytná a neúnavná modlitba na místě. Je-li někdo ve skutečné nouzi a my jsme vyčerpali všechny vlastní možnosti jak mu pomoci, pak nás Ježíš vyzývá, abychom se modlili, prosili, hledali a tloukli opravdu vytrvale.

Proto se modleme za lidi v naší blízkosti, kteří trpí - a my nevíme, co jiného bychom pro ně mohli učinit. Modleme se ale stejně vytrvale za ty, kteří žijí naprosto spokojeným životem - a přesto jim chybí to nejdůležitější: víra v Ježíše Krista. Modleme se za trpící lidi po celém světě, zvláště za naše bratry a sestry v nouzi.

Nebo také za mír a pokoj mezi národy, třeba za rozdělenou Ukrajinu. Vždyť jinak než modlitbou v podstatě pomoci nemůžeme. Ale také se máme modlit za jednotu všech křesťanů. Vždyť jednotu církve Kristovy nakonec nepřijde od lidí, ale shůry. Skutečná jednotu mezi křesťany bude buď vymodleným darem Ducha svatého, nebo nebude vůbec. A co je to ta „skutečná jednotu všech křesťanů“? Co je naším modlitebním cílem? Aby všichni křesťané toužili žít podle Božího slova - a v tom se sjednotili. Tomu jsme zatím všichni velmi vzdáleni - jak my evangelíci, tak všichni ostatní křesťané. Málo Písmo známe. Svou víru v Boha málokdy prověřujeme Božím slovem, natož abychom podle něj skutečně utvářeli svůj život. Tuto touhu žít podle Písma může v nás všech - protestantech, katolicích i pravoslavných - vzbudit jen Duch svatý na základě našich vroucích modliteb.

Milí bratři, milé sestry, povzbuzení nakonec: I když mnohé naše modlitby zůstanou nenaplněné, zůstává naděje, že Ten který vstal z mrtvých a sedí na pravici Boží, náš Pán Ježíš Kristus, znovu přijde, aby se ujal všech vdov a sirotků, všech nemocných a postižených, všech plačících, chudých a pronásledovaných, všech trpících. Znovu přijde, aby nastolil svůj mír a pokoj a svou spravedlnost. Znovu přijde, aby nastolil opravdovou jednotu mezi jeho vyznavači. A tím nastane vítězství těch, kteří k němu volali dnem i nocí. Tehdy se naplní modlitby vytrvalých. Naše prosby nikdy nejsou zbytečné ani marné. Proto nemarněme čas a horlivě se zaměstnávejme rozhovory s naším Pánem.

Modlitba po kázání: Pane Ježíši Kriste, prosíme tě jako tví učedníci: nauč nás modlit se. Amen.